

"היום נגלה אם שטייניץ יורק בפרצופם של תושבי המדינה"

לשר התיירות יש בטן מלאה על התנהלות האוצר בסוגיית הצלת מלונות ים המלח מהצפה. לדבריו, האוצר גורר רגליים לא רק במו"מ עם מפעלי ים המלח על מימון קציר, אלא גם בהקמת הקרן לשיקום האזור. ועדת הכלכלה צפויה לקבל היום החלטות בנושא

צילום: עמית שער

על סדר היום: ועדת הכלכלה תכריע הבוקר בנושא פיתוח ים המלח

מלונות ים המלח ממוקמים על שפת בריכה תעשייתית שמפלסה עולה כתר-צאה מפעילות המפעלים בכ-20 ס"מ בשנה. ב-2006 עתרה התאחדות בתי המלון לבג"ץ בטענה שהמדינה לא פור-עלת בעניין ההצפה העתידית של מלונות ים המלח, וב-2008 הטילה הממשלה על שר התיירות לבחון ולהמליץ על פתרון לבעיה.

"במאי הכרזנו השר להגנת הסביבה גלעד ארדן ואני שקציר מלח זה הפתרון הטוב ביותר", אומר מיסד'ניקוב. "קבענו אז שמפעלי ים המלח צריכים לשאת בלא פחות מ-90% מעלות הקציר, והח-

"הותקפנו קשות על ידי משרד האוצר"

לפי שר התיירות סטס מיסד'ניקוב, שעליו הטילה הממשלה לבחון את הנושא ולהמליץ על פתרון, השעה היא שעת מבחן: "זה המבחן של שר האוצר – האם הוא ימשיך לטמון את הראש בחול או שהוא יתנהג כמו שר אוצר אמיתי ויבין שנפלה בחלקו זכות לשמוד ולפתח את אזור ים המלח. היום נגלה את פרצופו האמיתי: האם הוא יורק בפרצופם של תושבי מדינת ישראל, או שהוא מגלה בגרות ואחריות ומקדם את פיתוח האזור".

צילום: אוראל כהן

ליאור בן דוד

ורלו של אזור ים המלח מגיע הבוקר אל ועדת הכלכלה, שצפויה להצביע על שתי הצעות החוק הפרטיות של ח"כ משה (מוץ) מטלון (ישראל ביתנו). האחת נועדה לחייב את מפעלי ים המלח שבשליטת כיל במי-מון של 90% מקציר המלח מקרקעית הים ובכך למנוע הצפת המלונות באזור, והשנייה להבטיח את קיומה של קרן ייעודית לשיקום האזור באמצעות כספי התמלוגים שישלמו המפעלים על שי-מוש באוצרות הטבע.

הצעת החוק הראשונה עשויה לרדת מסדר היום במקרה שהאוצר יגיע להסכם עם מפעלי ים המלח עד לשיבת הוועדה. הצעת החוק השנייה בדבר קרן לפיתוח זוכה להתעלמות מצד האוצר, ועל כן סיכוי רב שהוועדה היא שתכריע היום בנושא.

עיקרי ההסכם המתגבש עם כיל

- 1. המימון** מפעלי ים המלח יממנו 90% מעלות קציר המלח
- 2. התמלוגים** תמלוגי מפעלי ים המלח יועלו מ-5% ל-10%
- 3. אחריות** המפעלים אחראים לקציר – תשתיות, לוח"ז ועלויות

התנגדות תושבים בנגב לפשרה בייצוגית נגד כיל

המפעלים השונים ברמת חובב. במסגרת התגובות של כיל ועו"ד גבע הובהר כי הפשרה לא תחסום תובעים פוטנציאליים מתביעות בגין נזקי גוף, אך המתנגדים לא הסתפקו בכך וכתבו בהתנגדותם: "לא די בכך שלא יחסמו הגשת תביעה בנזקי גוף. אנו דורשים הכרה מלאה והודאה בח" כותם לנזקים שנגרמו מפליטת המ" זהמים ממפעלה".

כיל התעקשה בתגובה שנמסרה לבית המשפט כי אין צורך בבורק חי" צוני ואובייקטיבי שיבחן את הפשרה, כיוון שהמומחה לתחום, ד"ר אהרון זוהר, היה מעורב בה. מנגד, התושבים דורשים מינוי בורק חיצוני וטוענים כי "הסדר הפשרה כושל שכן הוא מיטיב מאוד עם המפעל אשר הוכח כנגדו, מעצם כוונותיו להשקיע במכ" שור נגד ויהום, כמזהם. הסכום המוצע להשקעה במכשור הנו כאין וכאפס לעומת הסכומים אשר על המפעל לשלם לתובעים שבריאותם נפגעה". את תושבי האזור מייצג עו"ד קובי קפלנסקי. מכיל נמסר בתגובה: "לא נוכל להגיב למסמך שטרם ראינו". מעו"ד גבע לא נמסרה תגובה.

מארה שון

התביעה הייצוגית של תו" שבי רמת חובב נגד מפעלי תרכובות ברום מקבוצת כיל ממאנת לגווע: 80 מתושבי האזור, וברא" שם פרופ' שאול לדני המנהל תבי" עות עקרוניות נגד מפעלים באזור, צפויים להגיש בימים הקרובים התנ" גדות לפשרה שהושגה בתיק והועברה לאישור בית המשפט המחוזי בבאר שבע. לפי הפשרה, כיל תקבל חסי" גות מוחלטת מתביעות נגדה תמורת 800 אלף שקל בלבד (700 אלף שקל יועברו כשכר טרחה לעו"ד יוחי גבע שהגיש את התביעה). בנוסף, המפעל אמור להשקיע בציוד חדש שיפחית את הזיהום.

החשש שמביעים התושבים רומה לזה שהביע לפני יותר מחצי שנה היועץ המשפטי לממשלה יהודה ויגשטיין, ולפיו ישנן תביעות נוס" פות של נזקי גוף הנובעים לכאורה מזהומי המפעל, ואין סיבה להעניק לו חסינות מפניהן.

ההליך החל בנובמבר 2007, בעקבות בדיקות המשרד לאיכות הסביבה שמ" צאו ויהומים. במקביל, פרופ' לדני מנהל תביעות בשם עשרות תובעים פרטיים, על נזקים ומחלות שגורמים לכאורה

לטנו שצריך להקים קרן לשיקום האזור. שבוע אחרי מסיבת העיתונאים הותקפנו קשות על ידי משרד האוצר ובפרט על ידי החשב הכללי לשעבר שוקי אורן שאמר שאנחנו זוממים להרוס את המ" פעלים שמביאים תעסוקה לאזור. אורי ניסן, שהיה אז ראש אף תקציבים, טען שאי אפשר לדרוש מהמפעלים יותר מ" 50% מהמימון שהפכו בהמשך ל"60%. רק עכשיו, אחרי ששטייניץ טרפר את העלאת הנושא הזה על סדר היום של הממשלה, ואחרי שנאלצנו להגיש הצעת חוק פרטית בנושא, הסיפור הזה קורם עור וגידים. באחרונה מדברים על שיעור המימון שקבענו מלכתחילה – 90%".

"אנו חוסכים 1-2 מיליארד שקל למדינה"

מיס'ניקוב, שאינו מוכן לוותר על הקמת קרן ייעודית לשיקום ופיתוח אזור ים המלח, מסביר איך ניתן לממנה: "לפי הערכות מינימליסטיות, ההפרש בין 60% ההשתתפות שהאוצר דרש בתחילה ממפעלי ים המלח לבין 90% ההשתתפות שעליהם עומדים לסכם, שווים כ"1-2 מיליארד שקל. זה חיסכון לאוצר המדינה שהשגנו בזכות הלחץ שהפעלנו. בנוסף, תיגבה תוספת תמ" לוגים (כ"120 מיליון שקל בשנה)".

אולם, מיס'ניקוב נתקל בהתנגדות האוצר להקמת הקרן: "הם טוענים שר" עיין הקמת הקרן הוא ניסיון שלי להג" דיל את תקציב משרד התיירות". תגובת משרד האוצר: "חבל ששר התיירות מחפש כותרות ויחסי ציבור. מן הראוי שימתין לסיום המו"מ בין המ" דינה לבין חברת כיל".